

VESZPRÉMI VÁRMEGYE

FÜGGETLEN POLITIKAI LAP.

Előfizetési ár:

Égész évre — — 12 korona. Negyed évre — — 3 korona.
Fél évre — — 6 „ Egyes szám — — 24 fillér.
Községi jegyzők, egész évi előfizetésnél kedvezményesen
10 koronáért kapják a lapot. — Nyílttér petit sora 40 fillér.

Felolós szerkesztő:

Horváth Rezső dr.

MEGJELENIK MINDEN VÁSÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Galamb-utca 2. szám.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal és Fodor Ferenc könyvkeres-
kedése, Szabadság-tér 3. szám. — Kéziratokat nem adunk vissza.
Eljegyzekek és bál meghívók közlő díja 8 korona. Felhívózekek, adópá-
nyok, közértesítvények soronként 20 fillér. — Telefon 54.

Lemberg ismét a miénk.

Hivatalos jelentés, kiadott 1915. jun. 23-án délben.

Lemberg övének északnyugati és nyugati arcvonala az orosz védelmi állás zolkiev—mikolajovi szakaszán nagy orosz erővel volt megszállva.

Junius 22-én délelőtt 5 órakor a bécsi landwehr rohammal elfoglalta a janov—lembergi ut mentén levő Rzezna erődöt. Északnyugat felől ezen időben csapataink a Mlynovka pataktól keletre emelkedő magaslatokon átnyomultak előre és rohammal elfoglaltak néhány sáncot a Lysa Gora magaslat előtt.

A délelőtt folyamán tovább előnyomulva a város ellen, véres harcokban elfoglaltuk az északnyugati és nyugati arcvonal többi erődjét és erődművét. Ezzel az orosz arcvonal újra át volt törve és az ellenség, ismét súlyos veszteségekkel, visszavonulásra kényszerült. Csapataink üldözés közben a várostól keletre és északkeletre emelkedő magaslatokra nyomultak előre és Lembergől délre átlépték a Mikolajov felé vezető utat.

Böhm-Ermolli lovassági tábornok délután 4 órakor a 2-ik hadsereg csapataival a lakosság örömmujongása közben bevonult Lembergbe.

Zolkievnél és Ravaruskától keletre is visszavonulóban vannak az oroszok. Az ellenségnek egyes különálló előtöréseit a Tanev környékén visszavertük.

A „Hohenberg Zsófia Gyermekvédelmi Alap”-ért! Szózat.

Irta: Rakosi Jenő.

Az Európát dúló világháború borzalmasan gazdag képsorozatait felett egy asszonyi alak lebeg, mintha e háború tüzein keresztülmenve emelkednék fölünk egy jobb világba.

De bánatos szeme itt csügg az elhagyott földön a maga szegény árváin, akiknek anyja és százezer más árván, akinek patronája volt életében.

Hohenberg Zsófia hercegasszony volt a Zsófia Gyermekszanatórium védőasszonya és most árván maradt tőle a szanatórium maga is.

Mert hiszen azért, hogy e rettenő háborúban a magyar vitézek halálmegegyezésével küzdenek: az ő vére hullott el elsőnek azért a nagy és szent célért.

Azt hittük, hogy a béké munkáiban várja őt egy nagy históriai küldetés nemzetek boldogítása körül, mert lám aki a szerelem csodás és titokzatos lobogója alatt formálta a maga és fenséges férje életét, rakta meg családi fészket és készült a feladatra, hogy egy koronás főnek legyen gond-
enyhítő menedéke és biztató anyaga: azt váratlanul egy durvább kéz kegyetlenebb történelmi küldetésbe taszította át könyörtelenül. Ő volt a gondviseléstől kiszemelve arra, hogy holtestét át lépjen közibénk a háború réme, amelyek véres feladata, hogy igazságot tegyen népek, nemzetek, országok és fejedelmek között.

És most, amikor hadaink páratlan kitarása és vitézsége folytán ennek az igazságnak közeledő

Ma éjjel az ellenség a San és a Visztula között, valamint a kielcei hegyvidéken megkezdte a további visszavonulást; a szövetséges csapatok mindenütt üldözik.

A Dnyeszter mentén az általános helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A közlelmezés védelme.

— A veszprémi főbíró üdvös rendeletei. —

Több ízben hangoztattuk, hogy az élelmiszerek túrhetlen drágaságának nem utolsó oka az, hogy élelmiszer házálók és kufárok a községekben összevásárolják az élelmiszereket s egyrészt indokolatlan közvetítői haszon hozzászámításával, másrészt az élelmiszereknek más vidékre szállításával azok árát rendkívüli módon fokozzák. Ezt az uzsoraszerű árdragítást csakis a hatóságok közbelépése korlátozhatja, mert a mint Veszprém város tanácsa az alsipáni hivatalhoz már hónapokkal ezelőtt intézett felterjesztésében kimutatta, a kereskedelemügyi miniszter már évekkel ezelőtt kimondotta, hogy az élelmiszereknek továbbeladás céljából való összevásárlása csak szabályszerű iparigazolvánnyal bíró kereskedőknek van megengedve.

Fején találta tehát a szöveget a veszprémi járás főszolgabírája, midőn a kufárok élelmiszervásárlásai ellen érvényes rendeleteivel állást foglalt s intézkedéseit teljes elismerés illeti.

lépteit mintha már hallanók: gondolatunk oda-
száll a fejedelmi asszonyhoz, árvák anyjához,
árvák patronájához, és idézzük elszállt alakját,
hogy felmutassuk fogékony szíve előtt.

Mert emléket szántunk neki, hozzá méltó emléket, nem kőbe, hanem szívebe, hálás gyermekszívebe vésve.

Testi élete meghalt egy világkatasztrófa zord előjátékában; lelke éljen elmulhatatlanul a jótékonyaságban, a segítségben, a szeretetben, a halában.

Hohenberg Zsófia nevére gyermekvédelmi alapot kívánunk létesíteni s ebben fordulunk a magyar nemzet gyermekeihez, hogy segítsenek meg bennünket. Aki valaha boldog volt anyaságától, aki mint gyermek volt boldog édesanyja mellett; aki mint árva valaha könyvet ejtett és érezte felebarátja simogató kezét, avagy aki meglátta vigasztalás nélkül az árvaság keserves ábrázatát: a boldog boldogságának okaért; aki boldogtalan, az azért, mert tudja mit jelent árvának, betegnek, szegénynek, boldogtalanának lenni: mindeki a saját jó szívéért és Hohenberg Zsófiának boldogsága teljében átlőtt anyai szívéért jöjjön és segítsen adományával nemes és szent célunkban.

A háborúban elfolyt vér, a békében folyandó könyözön keserveit akarjuk enyhíteni és egy mártírszöveg tragikus halálának emlékébe kapcsoljuk a jó cselekedetet, melyre társul kérjük a magyar társadalom szívét, lelkét, esztét és becsületes két kezét, Isten és az árvák nevében.

Praktikus rendeleteit egész terjedelmében közöljük s kíváncsok volna, hogy azok a főbírák, a kik ilyen rendeletet még nem adtak ki, (az enyingi főszolgabíró, Körmeny Béla már adott ki szintén ehhez hasonló rendeletet) adnának ki szintén ehhez hasonló rendeletet s a kufároknak iparigazolvány kiadása iránt esetleg beadandó kérvényeit utasítsák el, úgy mint Veszprém város tanácsa, azzal az indoklással, hogy: „a mai óriási drágaság mellett az élelmiszerek árának a közvetítő kereskedelem engedélyezésével való tovább fokozását a köz érdekében nem tartják megengedhetőnek.”

A községekhez a következő rendeletet intézte: 2800—1915.

A községek elöljáróinak.

A közlelmezés körül észlelhető bajoknak s ezek között főképen az immár túrhetetlen drágaságnak lényeges okai azok, hogy a falusi gazdaságokban termelt élelmi cikkeket, tejet, túró, vaját, tojást, baromfit, malacot, zöldségemléket, gyümölcsöt stb. viszontelárusítással foglalkozó kofák, ügynökök, kereskedők, illetőleg a tyukászok, kisebb-nagyobb mennyiségben összevásárolják a készleteket a községekben elszállítják s ezzel egyrészt már a községekben is fokozzák a drágaságot, másrészt pedig azzal, hogy a készletek egy részét idegen városok s vármegyékbe, sőt Ausztriába szállítják, megfosztják fogyasztó közönségünket a legszükségesebb piaci árucikkektől, ezeknek jöminőségi készleteitől, az itt forgalomba hozott élelmi és sejtjes anyagot pedig uzsorára hozzák köztünk forgalomba.

Ezt az üzérkedést ma már nem mellékfoglalkozás, hanem egyedüli főfoglalkozásként gyakorolják nagyszámban oly egyének, akiknek erre törvényes jogosítványuk, iparengedélyük nincs.

Ezt az elfajult és törvénytelen állapotot a közönség élelmezésének biztosítása érdekében nem tűrhetem s ez okból kimondom, hogy a fentebb felsorolt élelmicikkeknek a községekben viszontelárusítással foglalkozó és iparengedély nélkül való összevásárlását kicsinyben vagy nagyban való megvételt a mai nappal ezennel betiltom.

Kimondom egyszersmind, hogy a tilalom áthágóival szemben a rendőri büntető eljárást kiméletlen szigorral fogom alkalmazni.

A községek elöljárói súlyos felelősség terhe alatt kötelesek ezen rendeletemet a község területén azonnal közhírré tenni s ezt hozzá 5 nap alatt bejelenteni, kötelesek továbbá naponként egy kirendelésű soros elöljáró útján ellenőrizni, hogy a jelzett vásárlók közül jelent-e meg valaki a községben? Ha igen, úgy az illető iparengedélyének előmutatására felhívandó s ha ezt megtagadja, vagy ha nincs olyannak birtokában, melyet én, illetve törvényes helyettesem állítottunk ki, a soros elöljáró a vásárlást megakadályozza, ha pedig ez már megtörtént, az iparengedély nélkül vásárolt élelmicikket lefoglalja, a romlandókat nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek a községi elöljáróság eladja s a vételért és a bejelentést hozzáim haladéktalanul beszoalgtatja.

Azonos módon köteles a községi elöljáróság a község területén ellenőrizni azt is, hogy az élelmiszerek és egyéb elsőrendű éleltszükségleti cikkek árát, vagy az ezek körül szükséges szolgáltatások díjazását egyes eladó illetve szolgáltatók nem szabják-e meg aránytalanul magas összegben.

Adott esetben a tettes ellen a bejelentés nálam az 5600—1915. számú belügyminiszteri

rendelet (Belügyi közlöny 1914. évfolyam 520. lap) alapján megteendő.

Ezen rendelkezéseim éber ellenőrzésére egyidejűleg feihivom a m. kir. csendőrségi őrparancsnokságokat is. Veszprém, 1915. évi június 6-án.

Kerényi Andor s. k., főszolgabíró.

A jegyzőkhöz pedig a piaci ár szabályozása és ennek ellenőrzése iránt intézett rendeletet:

3276 1915. szám.

Jegyző ur!

Az élelmiszerek és egyéb elsőrendű szükségleti cikkek ára, továbbá az ezek termelése és megszerzése körül szükséges szolgáltatások, a háztartási és gazdasági napszám munkák és a fuvarok díja fejében a legtöbb községben az eladók, illetve a szolgáltatásokat teljesítők ma már oly magas pénzt (piaci árt, napszámot, munkadíjat, fuvardíjat stb.) követelnek, amely semmiképp sem felel meg azoknak a szokatlan körülményeknek sem, a melyeket a piacokon s a munkáviszonyban a háborús állapot rendszerint előszokott idézni.

Kétségtelen visszaélések láthatók, melyek a fogyasztó közönség, a munkálaltók, a kereskedők kizsákmányolásra irányulnak s egyenesen beleütköznek a magy. kir. belügyminiszter ur által 5600—1915. eln. sz. a. (Belügyi közlöny 1914. évi 520. lap) kiadott rendelet határozományaiba, a mely szerint azok, a kik a jelzett cikkek és szolgáltatások árát, illetve díját aránytalanul magas összegben szabják meg, 15 napig terjedhető elzárás és kettőszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethetők.

A közérdek, vagyis egyrészt a fogyasztó közönség megelégedésének biztosítása, másrészt pedig az, hogy a termelők és szolgáltatók se legyenek a törvénytudásának hiányában, kitéve rendőrhatalmási eljárásoknak, szükségessé és a községi eljárásoknak, mint a helyi viszonyok közvetlen szemlélőinek kötelességüké tennék azt, hogy az élelmiszerekkel, u. m.: a hús és kenyéreneműk, a tej, vaj, túró, tejföl, tojás, zsír, zöldség, baromfi, malac, főzelék, gyümölcs stb.-re, továbbá a tüzelőszert, a háztartási és gazdasági napszám, (fagyás, mosás, zsurozás, vasalás, kapálás stb.). A fuvar (szekeres és bérkocsis) és egyebekre nézve időről-időre állapítsák meg, minden érdek figyelembe vétele s a szomszédos községek, illetve városokban dívo ártételek mérlegelése mellett azokat az árakat, amelyek az általános helyzetnek reálisan megfelelnek, s a melyek a viszonyokkal arányban állanak.

Ezen ár- és díjtételekről a község-házánál s a piacon feltűnő helyen és alakban táblázatos hirdetményt függesszenek ki s ennek megtörténtéről a közönséget dobszó útján is értesítsék.

Az eljáráság naponként ellenőrizze aztán — főképp a piacon — azt, hogy a megállapított ár- és díjtételek betartatnak-e, hogy továbbá az eladók hiteles és pontos mérő eszközzel mérik-e az árut, s a napszámok, fuvarosok a megállapított díjért lelkiismeretes munkát végeznek-e s a tapasztalható visszaéléseket kötelesek hozzá azonnal bejelenteni.

E rendelet végrehajtásáról sürgős jelentést várok.

Veszprém, 1915. június 16. Kerényi Andor s. k., főszolgabíró.

Most csak az a fontos, hogy a végrehajtásra hivatott közegek a főbíró intencióit helyesen fogják föl s a rendeletet ennek szellemében hajtják végre.

Az alispán évi jelentéséből.

4. Közegészségügy.

A vármegye közegészségügyi viszonyai az 1914. évben általában véve elég kedvezőek voltak és csakis az év második felében, a háború kitörése után, a harctérrel hazaérkezett beteg és sebesült katonák hurcoltak be nagyobb mértékben egyes fertőző betegségeket, különösen a hasi-hagymást és orbáncot; ugyanily módon történt Veszprém rt. várban egy kolera és egy kiütéses tífus megbetegedés, melyek közül az utóbbi gyógyulással végződött.

A fertőző betegségek járványai ugyancsak az év második felében uralkodtak inkább, mely fertőző betegségek közül különösen a vörheny uralkodott több községben, nevezetesen: Mezőlak, Óbányapuszta, Veszprém város, Márkó, Szentgál, Dudar, Lökut, Dég, Ácsteszér, Pápa város, Balatonfőkajár és Szilashaláson, mely járványoknál átlag 10½% volt a halálozás. Kanyaró: Dévcsér, Veszprém város, Nagyvázsony, Papkeszi, Pápa város, melyeknél átlag 7% volt a halálozás. Hökhurut: Várpalota, Hajmáskér községben, halálozás átlag 2% volt. Diphtheritis: Nemesvámoson, 2% halálozással. Vérhas: Nagygyimóth községben, a megbetegedettek közül 1 halálozással. Ugy a járványoknál, mint a szőrványosan előfordult hevenyfertőző betegségeknél, mi volt: kolera 1, gyermekágyiláz 3, fültőmirigylob 30, tüdőgümőkör 53, trachoma 4, hasi-hagymáz 113, diphtheritis 277, kanyaró 278, vörheny 133, hökhurut 238, vérhas 6, kiütéses tífus 1 esete, — a szükséges és kivihető egészségügyi intézkedések megtételének és minden igyekezet megtörtént arra, hogy a hadbavonult községi és körorvosok, mint: a Pápa városi orvos, városlódi, akjai, lovászpatonai, csetényi, lepsényi, veszprémi-vidéki, kör- és balatonkenesei községi orvosok, valamint az üresedésben levő somlósöllyösi, csöglei, sűrű, foksabadi-i körorvosok, főként a szomszédos körorvosok, illetve a hatósági orvosok által helyettesíttessenek.

Megtételtek minden intézkedés arra, hogy a tavaszi idő beálltával a jobban elszaporulandó fertőző betegségek felkészülve találják a vármegyét. — Mindazok a belügyminiszterium által kiadott, valamint az általam külön kiadott rendeletek, a fertőző betegségek terjedésének megakadályozására, valamint a köztisztaság érdekében pontosan teljesíttetek. A hatósági orvosok által minden községből 1—2 értelmesebb egyén a fertőtlenítésre kitanított, ott, hol képesített fertőtlenítő nincsen. Kellő időben szigorúan utasítottak a községek jégnek és fertőtlenítő szereknek, különösen nagyobb mennyiségű mézének beszerzésére. Ott, hol járványkórház nincs, minden községben a fertőző betegek befogadására kellő helyiségről gondoskodva lett, azok a szükséges tárgyakkal, mint hordágy, fel vannak szerelve.

A vármegye területén lévő kórházak az év második felétől folyton tömve voltak 80—85%-ban katonák által, e kórházakon kívül ugy Veszprém, mint Pápa városban több száz ágyra való cs. és kir. tartalékkórházak állittattak fel, valamint Enyingen, Siófokon, Lepsényben beteg és üdülésre szorult katonák vannak elhelyezve, részben katonai, részben polgári orvosok kezelése alatt. Általában ugy a hatóságok, valamint a vármegye összes orvosai egyöntetűen oda működtek, hogy nemcsak a harctérrel hazaérkezett sebesült és beteg katonák, de azoknak itthonmaradt családtagjai is gondos orvosi gyógykezelésben az itthonmaradt orvosok által díjtalanul részesüljenek.

Mindkét város és az összes járárok 150—200 adag korrelaszérumot kaptak, különösen az esetleges kolerás betegekkel foglalkozó egyének beoltására, de más egyének számára is, akik magukat azzal beoltani akarták.

Diphtheritis elleni szérum beoltás a vármegye területén 189 volt, 85% gyógyulással.

Himiológiás 10627 egyénnel történt. Veszett eb marás 11 eset, kik mind felszállítottak a budapesti Pasteur-intézetbe.

Az országos elmeorvosintézetbe 23 egyén szállítottatott be.

Raft Gyula okl. gyógyszerész Balatonalmádban, Weimann Károly pedig Városlőd községben belügyminiszteri engedéllyel közérdeji gyógyszertár nyitására engedélyt nyertek.

A hadbavonult Incze Kálmán veszprémi, Farkas János várpalotai, Wolf Béla szentgáli, Böcz Gábor nagyvázsonyi, Balog Mihály devcséri és Bogdándi Jenő lovászpatonai gyógyszerész, gyógyszerész tulajdonosok katonai szolgálatuk alatt okl. gyógyszerészekkel lettek helyettesítve.

Gondoskodás a kenyérről.

— A polgármester hirdetése. —

A m. kir. miniszterium 2072—1915. M. E. számú rendeletével a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a közlelmzésre és közszükségletnek az 1915—16. gazdasági évre biztosítása érdekében minden termelőnek 1915. évi buza-, rozs-, kétszeres-, árpa- és zabtermését zár alá helyezte. Ennélfogva a termelő csak a rendelet értelmében jogosított a zár alá helyezett termés fölött rendelkezni. A zár alá vétel kiterjed az 1915. évi termésből munkabér, aratórészt és konvenció fejében kapott buzára, rozsrá, kétszeresre, árpára és zabra is.

A termelő maga és gazdasága részére viszarthatat termésből:

1. Saját házi szükségletére 1916. augusztus hó 15. napjáig számítva azon személyek után, akik a termelő háztartásában rendszerint természetben ellátást élveznek

fejenként és havonként az említett gabonaművekből együttvéve 18 kilogrammot.

2. Gazdasági szükséglete címén számításba jön a természetben kiszolgáltatandó járandóságok (alkalmazott cselédek, munkások aratórésze, konvenciója) vetőmag és az állatállomány szükséglete.

Ebből következik, hogy a termés többletet vagyis a saját házi és gazdasági szükségletet meghaladó részt, a termelőnek adás-vétel útján vagy más módon csak olyanok részére szabad elidegeníteni, akik a rendelet szerint ilyen terméket vásárolni jogosítva vannak és a termést más vármegye területére nem szabad elszállítani.

Saját házi és gazdasági szükségletére vásárolni jogosítottak 1915. szept. 15-ik napjáig, azok

1. akik maguk nem termelők; vagy

2. akiknek saját házi és gazdasági szükségletét saját termésük nem fedezi.

Akik nem mezőgazdasági vagy más őstermeléssel foglalkoznak az összes gabonaművekből házi szükséglet címén 1916. évi augusztus 15. napjáig terjedő időre számítva fejenként és havonként 10 kg. mennyiséget vásárolhatnak azon személyek után, akik háztartásukban rendszerint természetben ellátást élveznek.

Gazdasági szükséglet címén a feldolgozásra vagy állathizlaltásra szükséges mennyiség figyelembe nem jön, mert erről később külön rendelet fog intézkedni.

Ezen rendelet alapján eladott terményekért a 2073—1915. M. E. számú rendeletben megállapított legmagasabb árak követelhetők a termények minősége szerint.

A fent említett rendelet jogot ad a városnak is arra, hogy közlelmzés céljaira gabona vásárlást kérelmezzen.

Hogy azonban a város a közönség 1916. évi közlelmzésére gabonát vásárolhasson, első sorban tudnia kell a hatóságnak, hogy kik óhajtják a város útján élelmzésüket ellátni.

Felhívom tehát a város közönségét, hogy: 1915. évi július hó 3—15. napjain naponként délután 3 órától 6 óráig a polgármesteri hivatalban

jelentkezzenek azok, akik az 1915—16. gazdasági évben

1. akár gabona szükségletüket,

2. akár liszt szükségletüket a város útján óhajtják beszerezni, mert akik nem jelentkeznek, azokról a hatóság abban a nézetben van,

hogy a fent említett rendelet értelmében maguk gondoskodtak szükségletükről.

Mindenkinek érdeke tehát, hogy kellő időben megfellelően intézkedjék, mert mulasztásának következményeit önmagának tulajdoníthatja.

Veszprém, 1915. évi június hó 25-én.

Dr. Komjáthy László, polgármester.

Steckenperd liliomtejszappan

elérhetetlen hasznú szepiók eltávolítására és nélkülözhetetlen szar arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerőlevéllel bizonyíthatunk. Gyógytárakban drogeriákban, illatszert és fodrász üzletekben 1 koronáért kapható. Szintugy páratlan hatású női bőrápolásra Bergmann „Mamora” liliomkrémje, mely tubusokban 80 fillérért mindenütt kapható.

— Eladó vendéglő. Veszprémben jó forgalmu vendéglő nyári kerthelyiségekkel bérbeadó vagy szabadkézből eladó.

H I R E K.

— **Bimbó hullás.** Bott Gyuri, Bott Lajos dr. kir. törvényszéki jegyző és neje Huszár Margit 14 hónapos fiúcskaja hosszas szenvedés után meghalt.

— **Vármegyei közgyűlés.** A vármegye törvényhatósági bizottsága június 30-án délelőtti rendkívüli közgyűlést tart. A gyűlés legfontosabb tárgya: a veszprémi villamostelep* üzembehelyezésének megszervezése.

— **Hohenberg Zsófia Gyermekvédelmi Alap.** A gyermekszanatórium mozgalom élén mint fővédnök a mártírhaltalt halt Hohenberg Zsófia hercegasszony állott. Gróf Zichy János javaslatára a Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesület „Hohenberg Zsófia Gyermekvédelmi Alap”-ot kíván létesíteni, feladatul tűzvéni ki ezen alapot a háboru által sújtott szerencsétlen beteg árvák megmentését.

Isten és az árvák nevében fordul most ezen cél érdekében Rákosi Jenő lapunk más helyén lekötött gyönyörű „Szózat”-ával a társadalom nagylelkűségéhez.

A Hohenberg Zsófia Gyermekvédelmi Alap javára szánt adományokat lapunk is elfogadja és gyűjtőleveket a Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesület központi irodájára (Budapest, VIII., Stáhl-utca 15., I. em.) küld.

— **Nyári ünnepély a gyermekóvóban.** Az állami gyermekóvó felügyelő-bizottsága tagjait, a kedves szülőket, valamint a gyermekek jóbarátait mély tisztelettel meghívom folyó hó 29-én délelőtti 10 órakor a II. számú állami gyermekóvóban (Bíró udvar) tartandó nyári ünnepélyre. Veszprém, 1915. évi június hó 21-én. Özv. Putzné Gadl Klára áll. óvónő.

— **Vadászgyerekek bejelentése.** Akinek a város területén vadászatra használható fegyvere van, köteles minden év június havában a városi adóhivatalnál bejelenteni. Aki évközben szerez adóköteles fegyvert, tartozik ezt a fegyverét a birtokba vételtől számított 8 nap alatt bejelenteni. Ennélfogva felhívom az érdekelteket az 1883. évi XXIII. t.-c. 43. §-ára való figyelemztetéssel, hogy löfegyverük bejelentését el ne mulasszák. Veszprém, 1915. június 22-én. Dr. Komjáthy polgármester.

— **Hadseregünk megalakulása és bölcső-kora.** Egyike azon könyveknek, melyek létrejöttelére a háboru adott alkalmat, de irodalmi és tudományos becslés túl fogja élni a háborút: tisztújehelyi Újhelyi Péter vezérkari százados ily című munkája amely most jelent meg Radó Antal kitűnő vállalatában, a Magyar Könyvtárban. Hadseregünk multjának kialakulását tárja elénk: az önálló hadsereg keletkezését, a különböző fegyvernemek kifejlődését, a harctéri szolgálat, hadviselési mód, harcászati stb., formáit a multban. Fényes katonai szakismeret és kiváló írói képesség nyilvánul a kis könyvben, amely nagyon világos, élvezetes, szép előadásban mondja el mondani valóit s ezzel valószínűleg érdekesítő olvasmányt ad a hadtörténeti dolgokban laikus olvasónak. Egyike a legkitűnőbb magyar hadtudományi könyveknek s egyúttal a legtanulságosabb és legjobb háborus olvasmányoknak. A könyvet a Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cég adta ki; ára 60 fillér.

— **Takarékoskodjunk a vízzel.** A tartós szárazság miatt a város közönsége mindjobban és jobban igénybe veszi a vízvezetékét, aminek következménye, hogy a vízfogyasztás a legmagasabbra emelkedett. Felkérem a város közönségét, hogy a vízzel takarékosan bánjék, mert további vízfogyasztás esetén a szabályrendeletben előírt szigorú rendszabályok lépnek életbe. Mivel az ipari munkásokban is bizonyos hiány állott be, a város a belső vízvezeték vizsgálatánál észlelt hiányokat a sürgősségre tekintettel az illető felek költségére meg fogja javíttatni, nehogy a késedelmes javításból vízpazarlás álljon elő. Veszprém, 1915. június 19-én. Dr. Komjáthy polgármester.

— **Az Érdekes Újság legújabb száma** azt mutatja be, hogy milyen lesz ezután „Az Érdekes Újság”. Terjedelemben majdnem kétszer akkora, mint eddig fölértéztve mindazokat a régen megkedvelt hasznos és szórakoztató mellékleteket, melyek a háborus felvételek sokasága miatt kényszerűségből kiszorultak és gazdagodva egész sor illusztrált cikkel. Hogy „Az Érdekes Újság” egyetlen ugrással ilyen nagy mértékben növeli terjedelmét annak okait talán nem is kell bővebben kifejteni. Mentől előbbre haladunk a világháborúban annál fájóbban érezzük „Az Érdekes Újság”, hogy ha lelkiismeretesen akarja kiszolgálni

a művelt magyar közönségnek mindenre kiterjedő érdeklődését nem férhet el az eddigi szűk keretben. Kényelmetlennek kellett éreznie a szűk terjedelmet és hetenként fájó szívvel kellett lemondania olyan érdekes és közérdekű anyag közléséről, mely kétségtelenül nagyon érdekli a közönség szélesebb rétegét. Ugy érezte, hogy majdnem kétszer akkora terjedeleme van szükségére, ha igazán teljes, a háborun túl minden érdekes és jelentős eseményről beszámoló illusztrált hetilapot akar a közönségnek nyújtani inkább fog néhány fillérrel többet adni, ha ennek ellenében abban a helyzetben lesz, hogy Az Érdekes Újságot a mainál kétszer nagyobb terjedelemben, összes régi mellékleteinek felélesztésével és új rovatokkal gazdagítva kaphatja meg hetenként. Mindössze hat fillérrel lesz drágább Az Érdekes Újság, 24 fillér helyett 30 fillér, de ennek ellenében kétszer akkora lapot kap a közönség. Egyébként Az Érdekes Újság ismét szeszáción pályázatokat hirdet több, mint 5000 korona összegben. Az Érdekes Újság előfizetési ára 1/2 évre 3.50 kor., 1/2 évre 7.— kor. egész évre 14.— korona. Egyes példány ára 30 fillér. Az Érdekes Újság kiadóhivatala V., Vilmos császár-ut 78. szám alatt van.

— **Visszaélés a lisztörletsnél.** Gyakrabban fordult elő Veszprém, hogy a közönség a közéletmezésre kiadott liszt minősége ellen panaszkodott. A tanács a lisztörletési rendeletet a legnagyobb szabadelvűséggel hajtotta végre, a hibának tehát csakis az örletsnél kellett lenni. A héten azután az egyik molnár olyan vaskos visszaélést követett el, hogy a rendőrség nyomozást indított ellene és letartóztatta. A nyomozás megállapította, hogy a város által neki örletsre kiadott buza nullás lisztjéből nagyobb mennyiséget saját céljára használt fel s a hiányt morris liszttel és korpával pótolta olyan mértékben, hogy az általa örített lisztből készült kenyert a város tisztí főorvosa az egészségre ártalmasnak találta. A molnár jelenleg is előzetes letartóztatásban van.

— **A királyi közigyűző irodájában** egy segédi állás üresedésben van. Az állás jövő hó elején betöltetik. Akik ezt elnyerni óhajtják, nyújtsák be sajátkezűleg irt, bélyegmentes kérvényüket e hó végéig a kir. közigyűző irodájába. — Tájékoztató közöltem, hogy a) hibátlan folyó íráson kívül előző irodai gyakorlat és a könyvvitelben jártasság ejengedhetetlen; b) végleges alkalmazás 2 heti próbaidő után; c) a javadalom, a képesség és szorgalomhoz mérten, fokozatos emelkedéssel.

— **Az Élet szépirodalmi és művészeti hetilap** (szerkesztő, Andor József) június 20-i száma a következők gazdag és bő tartalommal jelent meg: A vallásos költészet. Haraszti Lajos. — Tavasszi hullámok... (Költemény.) Garay Anna. — Oh Adria! (Költemény.) Horváth Ákos. — Minden rokonomnak... (Költemény.) Boros Ferenc. — Hajnali dal. (Elbeszélés.) Lázár István. — Sivatagban őserdőben... (Regény.) Sienkiewicz-Bányai. — Pihenés és szentmise a Felden. Gere Zsigmond. — Kis feleség. (Elbeszélés.) Finta Sándor. — Kultúra. — Hérlő-hétre. — Szerkesztői üzenetek. Ezenkívül egész sokaságát közli az érdekes és aktuális képeknek. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I., Fehérvári-ut 15. c. Előfizetési ár félévre 10 korona. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

— **Szilági és Diskant miskolci pépgyáros** cég kitűnő könyökszerkeztető és viznyomásu borsajtóira, valamint legújabb rovatoktól alumínium kuphengerű zuzógépére, felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített Kossuth és hegyalja borsajtók, melyeknek a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtók felső része acél, alsó része faszervezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak fával, ami a must színét, ízét zamatját nem befolyásolja. A törkölyt nem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902 évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági, az 1906. nagyváradi, az 1907. évi pécsi országos kiállításon, az 1914. évi budapesti nemzetközi borszagdasági kiállításon, a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel s diszokievél lettek kitüntetve. A cég ingyenes árjegyzékét, kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

— **Pénzküldemények a hadifoglyoknak.** Hadifoglyoknak pénzküldeményeket a leggyorsabban és legbiztosabban a semleges államok pénztézeteti útján küldhetünk.

A Közgazdasági Bank és Takarékpénztár R.-T.

Veszprém, a semleges államok bankjai útján pénzküldeményeket továbbít a hadifoglyoknak.

Anyakönyvi kimutatás.

1915. évi június 19-től 1915. évi június 26-ig.

Születés: Pilcsik Ilona fia Pál István róm. kath. — Jankovits Ferenc és Mazurek Berta leánya Berta Julianna róm. kath. — Götz Gyula és Nagy Julianna fia László Béla róm. kath. — Schusztér Mária leánya Mária róm. kath. — Hock József és Vencel Erzsébet fia Pál Antal róm. kath. — Nagy Lajos és Szanyi Anna fia Lajos róm. kath. — Nagy Lajos és Szanyi Anna fia halva született. Molzer János és Weber Katalin leánya Katalin Mária róm. kath. — Schmid József és Jáni Terézia leánya Margit róm. kath. — Pataki János és Pozsgai Mária leánya Margit Anna róm. kath.

Haldózs: Csányi János r. k. 4 hónapos. Csértán János postakocsi r. k. 59 éves. Pilcsik Pál István r. k. 7 napos. Bott György ref. 14 hónapos. Stumphauer Julianna szegényházi tag r. k. 20 éves. Jófejt Józsefné Schlágel Hermin r. k. 24 éves. Sertőző Angyalka r. k. 2 hónapos. Györe Róza háztartásbeli r. k. 20 éves. Mum János r. k. 4 éves.

Házasság: Polgár István szabó segéd róm. kath. és Desenszki Erzsébet róm. kath.

Magyar királyi államvasutak.

120394—1915. F. IVa. sz.

Hirdetmény.

Rendkívüli forgalmi viszonyok következtében a vasuti üzletszabályzat 75. §. (3) 5. pontja alapján, kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak folyó évi június hó 16-án 38082. szám alatt kelt engedélyével az Ostffyasszonyfa állomásra rendelt kocsiirakománu építkezési anyagokra nézve folyó évi június hó 18-tól kezdve visszavonásig érvényesítendő tíz napi póthatáridőt állapítottunk meg.

Ezt a póthatáridőt az érvényben lévő fuvarozási határidőknél, valamint a díjszabás szerű állandó és a rendkívüli póthatáridőknél kívül a magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai forgalomban érvényesítjük.

Budapest, 1915. évi június hóban.

Az igazgatóság.

MEGHÍVÓ.

A veszprémi kötött és szövött iparágúgyár részvénytársaság

III. évi rendes közgyűlését

Veszprém, 1915. évi július hó 7-én délután 4 órakor

a Veszprémi Takarékpénztár tanácstermében

tartja, melyre a tisztelt részvényesek azzal a figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy a közgyűlésen szavazati joggal személyesen vagy meghatalmazott által csak azok bírnak, akik 15 nappal a közgyűlés előtt nevükre irt részvényeiket vagy az új részvényekről szóló elismervényeiket és meghatalmazásaikat a közgyűlés megtartását 48 órával megelőzőleg, vagyis július 5-én d. u. 4 óráig vagy a gyár, vagy a Veszprémi Takarékpénztár pénztáránál leteszik.

Tanácskozási tárgyak:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes felkérése.

2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének tárgyalása, a mérleg jóváhagyása, a jövedelem felosztása, az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása.

3. A részvényesek által esetleg teendő indítványok tárgyalása. (Indítványok a közgyűlést 6 nappal megelőzőleg írásban nyújtandók be az igazgatóság elnökénél.)

4. Lemondás folytán 1 felügyelő-bizottsági tagnak 2 évre választása.

A számadások és mérleg, az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések a gyár irodájában közszemlére kitétek s a

közügyűlést 8 nappal megelőzőleg d. e. 9—12 és d. u. 3—5 óráig megtekinthetők. Veszprém, 1915. június 21.

Az igazgatóság.

Csödtömegeladási hirdetemény.

A csödválasztmány megbízásából közzéteszem, hogy néhai Elkán Armin sífoki volt lakos kereskedő hagyaték csödtömegéhez tartozó, a csödteltár 1—210. t. szám alatt 3777 K 34 f beszerzési áru és 3184 K 80 f becsértékű, a 211—454. t. szám alatt 5275 K 40 f beszerzési áru és 4311 K 40 f becsértékű divat-, játék- és bazar-árak, cipők, kalapok és egyebek, valamint a 484. és 485. t. alatti felülépítmény (bazar) és állvány 1320 K becsértékben eladatni fognak.

A zárt írásbeli 1 koronás bélyeggel ellátandó ajánlatok legkésőbb 1915. évi július hó 3-án déli 12 óráig adandók be dr. Spitzer József ügyvéd úrnál, csödválasztmányi elnök Veszprém-ben, a becsár 10 %-ának megfelelő bánatpénzzel együtt, mely készpénzben teendő le. Az ajánlat az összes eladandó tömegre együttesen, vagy külön-külön is megtehető.

Az eladandó tárgyak mennyiségeért és minőségért a választmány szavatosságot nem vállal.

A választmány 1915. évi július hó 3-án délután 2 órakor Veszprém-ben dr. Spitzer József irodájában tartandó ülésben határoz az ajánlatok felett, azok felett szabadon határoz, ott nyomban szóbeli árlejtést is tarthat, de a legmagasabb ajánlatot is visszautasíthatja, ha azt megfelelőnek nem tartaná.

Ajánlattevők az árlejtés befejezése ajánlatukhoz kötvé maradnak.

Vevő tartozik a megvett tömeg vételárát és a vételi illetéket átvétel előtt, de legkésőbb 2 nap alatt készpénzben kifizetni s ezután a megvett árukat a helyszínről elszállítani.

Megjegyeztetik, hogy a bazarépületnek csupán az anyaga képezi az eladás tárgyát. A vételi illeték vevőt terheli.

Ha a vevő a feltételek bármelyikének eleget nem tesz, elveszti bánatpénzét, fennmaradván a tömeggondnok által érvényesíthető kártérítési jog.

A csödteltár és áruk a tömeggondnok közbenjöttével a helyszínén folyó évi június hó 27., 29. és július hó 2-án megtekinthetők.

Enyingen, 1915. évi június hó 21-én.

Dr. Király Tibor
ügyvéd, csödtömeggondnok

Littke L. pezsgőbörgyár
telepe **PÉCS.**

Főraktár: Budapest, IV. Szép-utca 3. sz.

Frigyes főherceg ő császári és királyi fensége, Szászor Lipót főherceg ő ca. és kir. fensége és „Nemzetközi Hálóközi”- és „Európai Expressvona-
Társaság” szállítója.

Pezsgőfajok: „Extra Sec”, „For England” (szávanvás), Britania „Extra Dry” (eukor nélkül)

TARCSA gyógyfürdő
VASMEGYÉBEN
(A magyar Franzensbad.)

Speciális női- és szivgyógyfürdők.

HIDEGVIZGYÓGYINTÉZET. Világhíró VASLÁPJA a Franzensbad-i egyenértékű, ezt a marienbad-i jóval felülmúlja és hazánkban a legjobb. TERMÉSZETES SZÉNÁVÁS FÜRDŐK. GLAUBERGŐS VASAS ÉS LITHION tartalmú ALKALIKUS FORRÁSOK. Páratartó gyógybáza: VÉRZEGÉNY, CRUZ, HUGYVÁS, DIATHEZIS, IDEGMAJOK, A VESÉ, HÓLYAG, EMÉSZTÉSI ÉS LEGŐSZERVEK HURUTOS BANTALMAI ellen is. Fürdőorvosok: Dr. BARTHA KORNÉL, MAI ellen is. Fürdőorvosok: Dr. GLÜCK GYULA. Évad június 10-től szeptember 15-ig, csellag végéig. Vassz, posta- táviró- és telefonállomás. Villanyvilágítás, fénycsőek. Kivánság prospektus.

Államilag engedélyezett, hatósági felügyelet alatt álló
Középiskolai fiuinternátus
Győr, Árpád-ut 13.

Tulajdonos: Özv. dr. Kovács Zoltánné.

Centrális fekvés! Modern berendezés!

Gondos ellátás! Tanári felügyelet!

Szakszerű testnevelés! Kivánság prospektus!

Laptulajdonos Horváth Rezső dr.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság

veszprémi főigazgató

elfogad tűz-, jég-, betörési-, baleset-, szavatossági-, élet- és járadék-biztosításokat. A társaság a legrégibb és legnagyobb magyar biztosító intézet; biztosítéki alapjai meghaladják a 210 millió koronát s így minden tekintetben a legnagyobb biztonságot nyújtják.

Irodahelyiség: Szabadi-utca 3. szám földszint.

Képviselet: Suly László.

Nagyszerűen bevált a harctéren küzdőknél és általában mindenkinél mint legjobb
fájdalomcsillapító bedörzsölés
meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. esetében
Dr. Richter féle
Horgony-Liniment. csapó-
compos.
Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Üvege K. — 10, 140, 2—
Kapható gyógyszerházakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlánhoz” címzett Dr. Richter féle gyógyszerárban, Prága 1, Káláshegy 5.
Naponta szétküldés.

Ajánljuk világhírű és kiváló magánjáró és vontatású gőz- és benzín cséplőgépeinket.

Magánjáró

kötő- és fűrészelő-
gépeket,
közép és magasnyomású
nyersolaj motorokat,
SZALMAPRÉSEKET.
Kellner és Schanzer
Budapest, Kálmán-utca 3.

Akinek szép kocsi

vagy hirtő kell, fő-

lőleges, hogy a fő-

városba vigye, vagy

külföldi gyárosoknak,

adja pénzét, mert Var-

jas Lajos bognár- és

kocsigyártó-mesternek

Veszprém-ben, a Hosz-

szu-utca (nagy hid

mellett) saját házában

levő villanyerőre be-

rendezett telepen olcsó

áron kaphat igen szép

gazdasági kocsikat,

könnyű homokfutókat,

vagy elegáns kivitelű

híntőket. A telepen —

amely a legújabb gé-

pekkel van felszerelve

— gyorsan és kifogás-

talánul készítenek min-

den a bognár és kocsi-

gyártó szakmába vágó

dolgot s a tulajdonos

árakon lehet vásárolni

mindent, az egyszerű

kocsikeréktől a legfé-

nyesebb ur hirtőig.

Emellett javításokat is

jutányos áron eszközöl.

A törekvő magyar ipa-

ros vállalatát olvasóink

figyelmébe ajánljuk.

— Széna őszi kaszálás körülbelül egy kocsi-ra való olcsón eladó. Felvilágosítást ad a lap kiadóhivatala.

Fontos! Nélkülözhetetlen! Nagyszerű!

Gazdaságoknak, géptulajdonosoknak kevés pénzért finom lisztet készítő malma lehet.

Uj malomjárat!

Örökövek, sikszitával együtt szerelve a járat nagysága szerint

finom lisztet készít óránként 20—140 kilót darál óránként 100—800 „

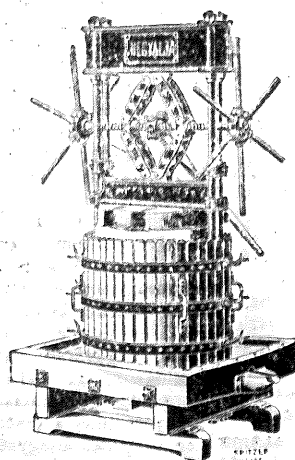
Tökéletes kézi daráló, svéd marokrakó és kéveköttő aratógépek.

Kellner és Schanzer

Budapest, Kálmán-utca 3. sz.

(Sisal)
„MANILLA”
kéveköttő zsinor
aratógéphez.
Elsőrangú minőség 100 kilogrammonként ca 2 kgm-os gombolyagokban 280— K.
Másodrangú minőség 100 kilogrammonként 12-30 kgm-os gombolyagokban 250— K.
KÉVE-KÖTÉL
MANILLA kender zsinorból saját csülkös 1000 darab 18— K.
Ugyanaz facsatos 20— K.
KÉVE-KÖTÉL juttafonálból
facsatos 1000 darab 140 hosszú 15 kg. súlyban 24— K.
— Mintával készséggel szolgál —
SINGER MÓR W. ÖZV. ÉS FIA
kender- és jutaból, gabonák és szalmazsák, pakcsók és mindenféle gazdasági kötélyanyagok, linoleum gyári rakta. Persa szőnyegek közvetlen behozatala. Levélbeli megköszönésre megfelelő válaszítékok áránálattal küldi Győr, Dr. Kovács Pál-utca (Tejfeles-utca) 1. szám.

1902-ik országos gazdasági kiállítás, Pozsony: 1-ső díj, aranyérem.

Borsajtóink az 1907. évi pécsi kiállításán az 1914. évi budapesti nemzetközi borgezdasági kiállításán aranyérem és díszoklevéllel kitüntettek.

SZILÁGYI és DISKANT
gépgyára Miskolcon.

1902-ik borászati kiállítás, Eger: 1 díszoklevél és aranyérem.

BORSAJTÓK.

Legjobb rendszerű „Könyök-szerkezetű” „Kossuth”, „Hegyalja”, „Mabille” és „Acélorsós”, a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói. Legújabb rendszerű, víznyomású (hidraulikus) kettős kosarú sajtók, nagyüzemi préseléshez. — Sajtóink főelőnye: A must seholsem érintkezik vasrészekkel. Egyszerű kezelés! Óriási erőfeszítés! A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szőlőzúzók és bogtyázók!

Legjobb alumínium kuphengerű szőlőzúzógépek

Nyomatott Fodor Ferenc könyvnyomdájában Veszprém.